

УДК 004.738.52

Технології лобіювання у структурі зовнішньополітичних комунікативних технологій: науково-методологічний контекст

Гулай В. В., д.політ.н., зав. каф. МІ

Максимець В. Є., к.політ.н., доц. каф. МІ

Національний університет «Львівська політехніка»
(вул. С. Бандери, 12, м. Львів, 79013, Україна)

Якщо розглядати зовнішньополітичні комунікативні технології як керований процес обміну інформаційними потоками між суб'єктами міжнародних відносин, що покликаний забезпечити формування та підтримання міжнародного політичного становища держави й просування її національних інтересів, то він все більше включає різноманітні технології лобіювання.

За найзагальнішого розуміння, лобіювання у міжнародних відносинах здійснюються:

- *політичними лобістами* (фінансово-економічними та соціальними групами) для впливу на міжнародні політичні та економічні процеси;
- *соціальними лобістами* (професійковими та неурядовими інституціями), вплив яких забезпечується протестними кампаніями;
- *економічними лобістами* (корпораціями та галузевими компаніями), які через експортно-імпорتنу структуру, власні банківські інституції, засоби масової комунікації, представників в вищих органах управління чи політичних партіях здійснюють економічний тиск на ухвалення керівних рішень;
- *регіональними лобістами*, які шляхом цивілізованого лобіювання забезпечують інтереси своїх територій;
- *лобі-спільнотами діаспори* [1; 2].

Зовнішньополітичні комунікативні технології є невід'ємним компонентом внутрішньої та зовнішньої політики й забезпечують: політичну систему міжнародних відносин, оперативне реагування на зміну ситуації, прогнозування розвитку подій на основі аналізу інформаційних масивів, адекватний вплив на небажані зміни [3].

В Україні вже сформувалася власна типологізація зовнішньополітичних технологій в Україні, що охоплює в основному:

- а) *дипломатію традиційну*;
- б) *публічну дипломатію*;
- в) *медіа-дипломатію*;
- г) *віртуальну (мережєву) дипломатію*;
- д) *дипломатію іміджеву*;
- е) *культурну дипломатію* [4].

Разом з тим, на нашу думку, вказану типологізацію варто доповнити технологіями лобіювання, що розглядаються у дисципліні «Зовнішньополітичні комунікативні технології» на IV курсі бакалаврської програми «Міжнародна інформація» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Можемо погодитися із колегами, що з'ясування комунікативного концепту лобіювання дозволяє визначити важливі чинники, які зумовлюють перспективи просування корпоративних проєктів і інтересів в сучасних умовах, зрозуміти можливості і перспективи ухвалення державних рішень, виявити як внутрішні особливості формування ділових комунікацій корпорацій з органами влади і управління, так і відстежити інформаційні технології супроводу фінансових і організаційних ресурсів, зрозуміти параметри цього виду міжнародної політичної комунікації [1; 2].

Технікою лобістської діяльності, за С. Сокуром, є сукупність технічних засобів, за допомогою яких суб'єкти лобістської діяльності в процесі здійснення впливу на повноважені органи забезпечують досягнення необхідного їм результату. В той же час, тактика включає в себе як техніку лобістської діяльності, так і шляхи її здійснення і є їх сукупністю [5].

Київські колеги окремо виділяють такі технології цивілізованого лобіювання, як:

- *технології доступу* до процесу ухвалення рішень шляхом експертної підтримки керівних документів (доповідей, законопроектів, рекомендацій, резолюцій тощо), необхідних для забезпечення інтересів;
- *технології впливу* на політичні переконання, мотивацію поведінки та ціннісні установки політичних лідерів, які ухвалюють рішення;
- *технології лобі-іміджування* політичних партій, рухів та політичних лідерів на міжнародному і національному рівні [1, 2].

Саме на аналізі прикладів останніх зосереджується основна увага у процесі виконання лабораторних робіт за темою «Технології лобіювання та громадської дипломатії у міжнародних відносинах та суспільних комунікаціях» у вказаній вище дисципліні.

- [1] Макаренко Є. А., Ришков М. М., Пипченко Н. О. та ін. Зовнішньополітичні комунікативні технології. Підручник. – Київ: Центр вільної преси, 2016. – 416 с.
- [2] Макаренко Є. А., Ришков М. М., Пипченко Н. О. та ін. Комунікативні тренди міжнародних відносин. Монографія. – Київ : Центр вільної преси, 2016. – 614 с.
- [3] Макаренко Є. А., Ожєван М. А., Ришков М. М. та ін. Європейські комунікації: монографія. – Київ: Центр вільної преси, 2006. – 536 с.
- [4] Карпчук Н. П. Міжнародна інформація та суспільні комунікації : навч. посіб. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 514 с.
- [5] Сокур С. П. Лобістська діяльність в ЄС: автореферат дисертації кандидата політичних наук. – Київ, 2016. – 20 с.